

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 206/2010-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. mája 2010 predbežne prerokoval sťažnosť J. B., K., ktorou namieta porušenie svojich bližšie neoznačených práv uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Ndt 1/2010 z 27. januára 2010, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. B. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 13. apríla 2010 doručené podanie J. B., K. (ďalej len „sťažovateľ“). Ústavný súd podľa obsahu vyhodnotil podanie sťažovateľa ako sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ktorou namieta porušenie svojich bližšie neoznačených práv uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Ndt 1/2010 z 27. januára 2010 (ďalej aj „namietané uznesenie najvyššieho súdu“).

Z obsahu sťažnosti a priloženej dokumentácie vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Rožňava (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 1 T 125/2007 z 12. mája 2009 odsúdený pre trestný čin ohovárania podľa § 206 ods. 1 Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005 (ďalej len „Trestný zákon“), za čo mu bol uložený podľa § 206 ods. 1 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere päť mesiacov s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu v trvaní jedného roka.

Proti odsudzujúcemu rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ 26. mája 2009 odvolanie, o ktorom rozhoduje v odvolacom konaní Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“). Dňa 21. decembra 2010 sťažovateľ podal písomnú námietku zaujatosti proti všetkým sudcom krajského súdu, ktorú odôvodnil v podstate tým, že krajský súd predmetnú trestnú vec nezákonne odňal Okresnému súdu Košice II, na ktorý bola pôvodne podaná v predmetnej veci obžaloba a následne bola vec účelovo prikázaná voči nemu zaujatému okresnému súdu.

Sťažovateľ v sťažnosti uvádza:

„Hrubo boli porušené moje ústavné práva, nezákonné súdne konania, vykonštruovaný – samozvane určený súd, nezákonná konšpirácia sudcov Krajského súdu Košice, Okresného súdu Košice I a Okresného súdu Rožňava, vymyslené tzv. ovplyvňovanie sudkyňou S. z Okresného súdu Košice I., nepríslušným nezákonným OS Rožňava... Okresný súd Košice II., ktorý by bol príslušný konať, údajne sudkyňa S. bola nejakou čakateľkou na OS Košice II., čo považujem za vymyslenú konšpiráciu, lebo sudkyňa S. od roku 2001 je sudkyňou na Okresnom súde Košice I. Sudkyňa S. voči mne podala trestné oznámenie až v roku 2007, teda 7 – rokov je na OS Košice I. a nič nemá 7 – rokov s OS Košice II. Všetko je len nezákonná konšpirácia Krajského súdu Košice a sudkyňi S. Sudkyňa S. ma chce umlčať, lebo som ju, jej manžela JUDr. J. S., JUDr. M. a exekútora M. kritizoval za nezákonnú činnosť, podozrenie z nezákonného spolčovania sudcov a exekútora..., ktorá nezákonne, vykonštruovane rozhodla o exekúcii... Takéto nezákonné prepojenie, nezákonnú skupinu a nezákonné rozhodovanie som kritizoval pred Najvyšším súdom. Bol som donútený brániť svojho maloletého syna, lebo bol vydieraný nezákonným súdnym rozhodnutím JUDr. S...“

Sťažovateľ v súvislosti s uvedeným podáva „*Ústavnú sťažnosť proti Uzneseniu Najvyššieho súdu SR č. k. 1 Ndt 1/2010 zo dňa 27. 1. 2010... Nevie, čo sa dostalo na Najvyšší súd SR z Krajského súdu Košice, mám podozrenie, že na NS SR boli účelovo dodané písomnosti. Je tu len jedno vysvetlenie, NS SR nemal dostatočné informácie a tak nevedomky klame, alebo úmyselne porušuje moje ústavné práva.*“.

Na základe uvedeného sťažovateľ žiada, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol takto:

„Ústavný súd SR zrušuje Uznesenie NS SR č. k. 1 Ndt 1/2010 a spis vracia NS SR, aby rozhodol ourčení nejakého OS a KS mimo Východ Slovenska.“

Sťažovateľ tiež žiada o ustanovenie právneho zástupcu na konanie pred ústavným súdom.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých

prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Sťažovateľ namieta, že k porušeniu jeho bližšie neoznačených práv došlo namietaným uznesením najvyššieho súdu, ktoré žiada zrušiť a vec vrátiť najvyššiemu súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

V súvislosti s námietkami sťažovateľa ústavný súd považoval za potrebné poukázať aj na svoje ústavné postavenie, z ktorého vyplýva, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (*mutatis mutandis* II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými

zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.).

Vychádzajúc zo svojej konštantnej judikatúry sa ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sústredil na posúdenie, či namietané uznesenie najvyššieho súdu nie je arbitrárne, resp. zjavne neodvodnené, a či ho možno z ústavného hľadiska považovať za akceptovateľné a udržateľné.

Z priloženej kópie namietaného uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že najvyššiemu súdu bola vec predložená 15. januára 2010 krajským súdom potom, ako sťažovateľ uplatnil v konaní pred krajským súdom ako odvolacím súdom námietku zaujatosti proti všetkým sudcom krajského súdu. Krajský súd vychádzal pritom z konštantnej súdnej praxe, podľa ktorej sa všeobecná námietka zaujatosti vznesená procesnou stranou proti všetkým sudcom konkrétneho súdu považuje za návrh na delegáciu podľa § 25 Trestného poriadku účinného do 31. decembra 2005 (ďalej len „Trestný poriadok“). Najvyšší súd v predmetnej veci namietaným uznesením rozhodol tak, že trestnú vec sťažovateľa vedenú krajským súdom pod sp. zn. 4 To 63/2009 tomuto súdu neodňal, pričom v odôvodnení tohto uznesenia konštatoval, že *„návrh na odňatie a prikázanie veci nie je dôvodný“*.

V relevantnej časti odôvodnenia namietaného uznesenia najvyššieho súdu sa okrem iného uvádza:

«Podľa § 25 ods. 1 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadeným.

V zmysle citovaného zákonného ustanovenia dôležitými dôvodmi sú predovšetkým také okolnosti, ktoré v konkrétnom prípade umožnia celkovo lepšie uplatniť základné zásady trestného konania a splnenie jeho účelu iným súdom toho istého druhu a stupňa, ako súdom miestne príslušným. V zmysle tohto zákonného ustanovenia sú teda dôležitými dôvodmi

najmä okolnosti, ktoré zabezpečujú zistenie skutkového stavu veci, zásadu ústnosti a bezprostrednosti, výchovné pôsobenie trestného konania na obžalovaného i na ostatných občanov, dôveru občanov v nestranné, objektívne a spravodlivé rozhodnutie súdu, čo najrýchlejšie prerokovanie a rozhodnutie veci.

Pri úvahách, či v konkrétnom prípade sú dané dôležité dôvody odňatia a prikázania veci, treba hodnotiť všetky do úvahy prichádzajúce argumenty pre takýto postup a v ich vzájomnej súvislosti. Pritom dôvody na odňatie a prikázanie veci, čo do opodstatnenosti a závažnosti musia byť porovnateľné s významom ustanovení o príslušnosti súdov a sudcov.

Ústavným zákonom zo dňa 9. januára 1991, číslo 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd, a tiež prijatím Ústavy Slovenskej republiky s účinnosťou od 1. októbra 1992, výrazne stúpol význam ustanovení o príslušnosti súdov a sudcov. Vyplýva to z článku 38 ods. 1 Listiny a článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého – „nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon“.

Pre zákonnú zmenu príslušnosti súdu, t. j. pre výrok, ktorým sa mu konkrétna vec odníma a prikazuje sa inému súdu toho istého druhu a stupňa, musia byť teda splnené tak závažné „dôležité dôvody“, ktoré sú porovnateľné s ústavnou zásadou príslušnosti súdu v zmysle jej článku 48 ods. 1.

V danom prípade takéto dôvody obžalovaný J. B. vo svojom návrhu zo dňa 21. decembra 2009 neuviedol a nevyplývajú ani z obsahu trestného spisu.

Vo svojom návrhu uvádza, že jeho trestná vec bola rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach nezákonne odňatá Okresnému súdu Košice II a prikázaná Okresnému súdu Rožňava z dôvodu ľahkej ovplyvniteľnosti tohto súdu, tak aby mohlo byť celé trestné konanie vedené jednostranne, v jeho neprospech, a preto o nezaujatosti všetkých sudcov krajského súdu má pochybnosti.

Takúto svoju všeobecnú námietku nepodložil obžalovaný žiadnou konkrétnou skutočnosťou alebo dôkazom, ktoré by mohli v danom prípade spochybňovať objektivitu a nestrannosť sudcov, ktorí v predmetnej veci rozhodujú. Treba v tejto súvislosti zdôrazniť, že samotná skutočnosť, že senát Krajského súdu v Košiciach rozhodol o odňatí veci príslušnému súdu a o jej prikázaní inému súdu toho istého druhu a stupňa, nemôže byť dôvodom pre odňatie jeho trestnej veci príslušnému Krajskému súdu v Košiciach. Dôvodom

rozhodnutia o delegácii trestnej veci obžalovaného na okresný súd Rožňava, ako to vyplýva z odôvodnenia uznesenia Krajského súdu v Košiciach zo dňa 31. októbra 2007, sp. zn. 4 Nto 10/2007, bola skutočnosť, že poškodená JUDr. I. S. vykonávala prax justičnej čakateľky na Okresnom súde Košice II, a neskôr pracovala ako sudkyňa Okresného súdu Košice I.

Naviac súčasťou spisu je aj vyjadrenie všetkých sudcov Krajského súdu v Košiciach, ktorí sa zhodne vyjadrili, že obžalovaného nepoznajú a v predmetnej veci sa necítia byť zaujatí. Z relevantného spisového materiálu nevyplývajú ani žiadne ďalšie okolnosti, ktoré by odôvodňovali postup podľa § 25 ods. 1 Tr. por. účinného do 1. januára 2006.

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené okolnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že v danom prípade nie sú splnené zákonné podmienky v zmysle § 25 ods. 1 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 na odňatie veci Krajskému súdu v Košiciach a jej prikázanie inému krajskému súdu, ako sa toho dožadoval navrhovateľ.»

Vychádzajúc z citovaného ústavný súd v prvom rade konštatoval, že právomoc najvyššieho súdu rozhodnúť v predmetnej veci bola založená § 25 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený. Ústavný súd zároveň konštatoval, že v odôvodnení namietaného uznesenia najvyšší súd uplatnil svoju právomoc ústavne akceptovateľným spôsobom, keď citované ustanovenie Trestného poriadku najprv ústavne konformným spôsobom interpretoval a následne aplikoval na vec sťažovateľa s poukazom na to, že sťažovateľ neuviedol vo svojej námietke relevantné dôvody, „ktoré by mohli v danom prípade spochybňovať objektivitu a nestrannosť sudcov, ktorí v predmetnej veci rozhodujú“, a zároveň „odobril“ predchádzajúce uznesenie krajského súdu sp. zn. Nto 10/2007 z 31. októbra 2007, ktorým odňal vec Okresnému súdu Košice II a prikázal ju okresnému súdu na základe skutočnosti, že „poškodená JUDr. I. S. vykonávala prax justičnej čakateľky na Okresnom súde Košice II, a neskôr pracovala ako sudkyňa Okresného súdu Košice I“.

Za daných okolností nemožno podľa názoru ústavného súdu považovať namietané uznesenie najvyššieho súdu ani za arbitrárne, ani za zjavne neodôvodnené, a preto ním nemohlo ani dôjsť k zásahu do ústavou garantovaných práv sťažovateľa.

Na tomto základe ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Po odmietnutí sťažnosti už bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa so žiadosťou sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu a vyzývať ho na odstránenie ďalších nedostatkov sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. mája 2010